

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної
філології

Михайло РОШКО

« 3 » липня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ**

Рівень вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Предметна спеціальність (Спеціалізація) (за наявності)	035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Освітня програма	Англійська мова та література.
Статус дисципліни	Переклад вибіркова
Мова навчання	англійська

Робоча програма навчальної дисципліни «Культурологічні аспекти перекладу» для здобувачів вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності **035 Філологія** предметної спеціальності (спеціалізації) (за наявності) **035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська** освітньої програми **Англійська мова та література. Переклад**

Розробник:

Гайданка Діана Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри англійської філології

Протокол № 8 від 30 червня 2023 року

Завідувач кафедри Сніжана ГОЛИК

Схвалено науково-методичною комісією **факультету іноземної філології**

Протокол № 4 від 30 червня 2023 року

Голова науково-методичної комісії Вікторія СИНЬО

© Гайданка Д. В., 2023р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	4	5
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента –4	8	9
	Лекції:	
	24	12
	Практичні (семінарські):	
	20	-
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
		-
Форма підсумкового контролю: залік	Самостійна робота:	
	46	78

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Культурологічні аспекти перекладу» є формування теоретичних засад перекладу безеквівалентної лексики та реалій, систематизація термінологічного апарату, а також підвищення рівня володіння англійської мови для забезпечення професійної компетенції під час перекладу та інтерпретації художнього тексту, написанні чи перекладі тексту. Курс орієнтований на студентів очної форми навчання, які вивчають англійську мову як основну іноземну мову, і знайомить їх з культурологічними особливостями перекладу художнього тексту. Увага концентрується на особливостях мовної картини світу, а також принципах та стратегіях перекладу явищ, що не мають еквівалентів у мові перекладу з метою передачі особливостей національного колориту, мовної картини світу загалом та художньої картини світу автора.

У завдання курсу входить: ознайомити студентів із основними поняттями “реалія” та відмінності між низкою синонімічних понять (екзотизм, варваризм, алієнізм, термін, “культурно-маркований знак”; розрізняти та визначати прийоми відтворення культурно- та темпорально-маркованої лексики під час перекладу;

Курс «Культурологічні аспекти перекладу» складається з курсу лекцій та практичних занять, під час яких розглядаються проблематичні аспекти перекладу, пов’язані з безеквівалентною лексикою та численним підходам до її тлумачення, а відтак перекладу та пошуку адекватного еквівалента.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- переклад безеквівалентної лексики;
- переклад реалій, що передають національний колорит;
- переклад реалій власних назв;
- переклад реалій-фразеологічних одиниць;
- принципи перекладу мовної гри, каламбурів, гумору та інших позамовних явищ;
- принципи перекладу фразеологізмів з етнокультурним компонентом;
- принципи перекладу соціально-маркованої лексики та діалектизмів.

Метою **семінарських занять** є перевірка розуміння студентами рекомендованої літератури та зфокус на проблемних питаннях курсу, застосування набутих теоретичних знань на практиці. На семінарських заняттях поглиблюються перекладацькі уміння і навички студентів, їх вміння ідентифікувати, класифікувати та правильно обирати оптимальний варіант перекладу культурно-маркованої лексики у межах відповідного підходу. Лекції та семінарські заняття спрямовані на те, щоб не тільки дати студентам певний обсяг інформації, але й розвинути у них творче наукове мислення, навчити робити самостійні узагальнення та висновки зіспостережень над фактичним матеріалом.

Для **самостійної** роботи пропонується опрацювання джерел рекомендованої літератури, що уможливорює розвиток навичок автономного навчання у студентів й охоплення ширшого кола питань теоретичного курсу з метою поглибленого засвоєння теоретичних концепцій й проблемних питань культурологічних аспектів перекладу, а також уміння аналізувати й класифікувати мовні явища у двох мовах.

Компетентності, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Культурологічні аспекти перекладу»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя.	ФК-6.

Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).	ФК-7.
Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.	ФК-9.
Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (перекладознавчий) аналіз текстів різних стилів і жанрів.	ФК-10.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- залік
- стандартизовані тести
- презентації
- виконання індивідуальних та групових завдань
- переклад тексту
- комплексні контрольні роботи
- кейс-стаді (переклад та аналіз тексту на предмет наявності, типології та проблем перекладу реалій)

Методи навчання

Словесні (інтерактивна та проблемна лекції, пояснення, бесіда, дискусія, експрес-опитування тощо), практичні (проекти, перекладацький аналіз художнього тексту), індуктивний метод (засвоєння теорії шляхом виконання завдань) та методи інтерактивного навчання та сучасні інформаційно-комунікаційні технології он/офлайн навчання, побудовані на різноманітних платформах і технічних, програмних засобах.

Під час викладання курсу поєднуються традиційні та інноваційні методи навчання з використанням засобів нових інформаційних та інтернет-технологій.

Традиційні методи охоплюють **пояснювально-ілюстративний метод**, спрямований на запам'ятовування і подальше відтворення готової, еталонної інформації. Викладач надає інформацію шляхом словесного пояснення, застосовуючи візуальні матеріали у формі мультимедійних презентацій. **Репродуктивний метод** передбачає застосування вивченого матеріалу на основі зразка перекладу, діяльність студентів має алгоритмічний характер, тобто проводиться за інструкціями в аналогічних, схожих зі зразком ситуаціях. **Метод проблемного навчання** при якому студенти стають співучасниками наукового пошуку, залучаються до вирішення проблемних завдань, навчаються висувати оригінальні шляхи їх вирішення, аналізувати отриману нову інформацію у світлі відомих перекладацьких теорій. Серед традиційних інтерактивних методів, форм і прийомів, що найчастіше використовуються, **аналіз перекладацьких ситуацій та помилок, коментування, оцінка (або самооцінка) дій учасників; дискусії, дебати, полеміки, робота в малих групах.**

До інноваційних методів належать **метод кейсів** – студентам запропоновано проаналізувати фрагменти оригінального тексту та його перекладу і проаналізувати рішення перекладача.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування, презентації, переклад тексту;

Форма модульного контролю: письмова

Форма підсумкового семестрового контролю: залік

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота												Модульна контрольна робота	Сума	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Переклад	Кейс-стаді			
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	15	25	40	100	

T1, T2 ... – теми

Переклад – переклад художнього тексту

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) Заняття	10	20
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)		
Комп'ютерне тестування при тематичному Оцінюванні		
Письмове тестування при тематичному оцінюванні		
Переклад	1	15
Кейс-стаді	1	25
...		
Модульна контрольна Робота	1	40
Разом	100	

Критерії оцінювання на практичних заняттях

20 балів. Студент має глибокі знання з тем лабораторних занять. Доповідь змістовна, ґрунтовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент використовував творчий

підхід, не обмежуючись тільки матеріалами підручника або лекції. Під час практичного заняття студент активно приймає участь в дискусіях та доповнює відповіді інших. Протягом відповіді активно використовує приклади для кращого розуміння матеріалу. Під час заняття вдало поєднує теоретичні знання та практичні вміння з даної дисципліни. Приймає активну участь у розв'язанні розрахунково-графічних робіт.

18 балів. Студент має міцні ґрунтовні знання. Доповідь змістовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент не обмежується тільки матеріалами лекції. Під час практичного заняття студент приймає участь при обговоренні поставленого питання. Протягом відповіді може використати приклади для кращого розуміння матеріалу. Проте існують незначні помилки при змогах застосувати отримані знання в практичній діяльності.

15 балів. Студент повністю володіє програмовим матеріалом. Доповідь відповідає вимогам. Студент своєчасно готується до заняття. Під час заняття студент відповідає на поставлені запитання. Проте існують проблеми з застосуванням прикладів з практичної діяльності. Існують певні помилки в трактуванні поставленого питання, не вміє самостійно та творчо мислити, не може вийти за межі теми.

12 балів. Студент знає тему заняття, має загальне уявлення про програмовий матеріал. Вміє відповідати на окремі поставлені запитання. При обговоренні інших питань лабораторного заняття не приймає активної участі і не може привести приклади застосування матеріалу на практиці.

10 балів. Студент знає основну тему заняття, має уявлення про поставлене питання, але його відповіді базуються лише тільки на лекційному курсі і не підкріплюються прикладами. Має певні прогалини в інших темах, на яких базується матеріал лабораторного заняття.

5 балів. Студент має фрагментарні знання, не володіє програмовим матеріалом. Відповіді не повні або відсутні. Під час відповіді часто зупиняється і не може відповідати на додаткові запитання.

0-3 балів. Студент абсолютно не володіє програмовим матеріалом, пасивний в аудиторії, не готовий відповідати на жодне запитання з теми заняття.

Критерії оцінювання перекладу

Студентам пропонується україномовний текст з великою кількістю культурно-маркованої лексики з метою перекладу англійською мовою. Максимальна кількість балів – 15 балів

15 балів. Студент добре розуміє прочитаний текст та правильно перекладає. Вміє логічно будувати письмове висловлювання за прочитаним текстом і у зв'язку із завданням; демонструє вміння виявляти реалії згідно проблематики тексту, висловлює і аргументує своє відношення до проблеми. Студент володіє лексичними одиницями і граматичними структурами в повному обсязі.

12 балів. Студент добре розуміє прочитаний текст, правильно перекладає, вміє логічно будувати письмове висловлювання, висловлює своє відношення до проблеми, але не аргументує її. Студент вміє логічно побудувати аналіз відповідно до жанрово-стилістичної природи тексту. Вміє будувати речення, але спостерігаються деякі труднощі у виборі слів і неточності у вживанні слів, словосполучень, кліше. Використані граматичні структури відповідають комунікативному завданню.

10 балів. Студент добре розуміє прочитаний текст, правильно перекладає текст, вміє логічно будувати письмове висловлювання за прочитаним текстом і у зв'язку з завданням, демонструє вміння виявляти факти згідно проблематики тексту, висловлює і аргументує своє відношення до проблеми, вміє логічно побудувати аналіз, але не завжди точно визначає стилістичні явища. Вживання граматичних структур відповідає тематиці висловлювання, але студент допускає граматичні та стилістичні помилки.

5 балів. Студент погано намагається побудувати письмове висловлювання у зв'язку з прочитаним текстом, але не завжди відповідно до завдання: відходить від теми або намагається замінити її іншою, якою володіє краще, не аргументує свою відповідь. Студент демонструє обмежений словниковий запас, який не завжди відповідає тематиці, допускає багато граматичних та стилістичних помилок.

1-3 бали. Студент не володіє навичками інтерпретації прочитаного тексту та не може перекласти його, а також побудувати письмове висловлювання згідно тематики, не володіє навичками аргументації своєї відповіді. Використовується вкрай обмежений словниковий запас, допускає численні граматичні помилки, які роблять відповідь незрозумілою. Вживання граматичних структур є некоректним та порушує розуміння тексту.

Критерії оцінювання кейс-стаді

Одним із завершальних етапів пропонованого курсу є кейс-стаді, коди студентам для аналізу пропонується провести проаналізувати пропонований уривок з оригіналу та перекладу тексту з великою кількістю культурно-маркованої лексики. Кейс-стаді є індивідуальним завданням та передбачає зіставний аналіз тексту на предмет виявлення, класифікації та способів передачі наявних у текстах оригіналу реалій.

Кейс-стаді здійснюється у зіставному аспекті двох мов та дає можливість визначити рівень засвоєння студентами теоретичних знань, практичних вмінь і навичок. Максимальна оцінка за аналіз становить 25 балів.

25 балів – Студент добре розуміє прочитаний текст та ідентифікує культурно-марковану лексику, вільно володіє пропонованими на лекціях класифікаціями та знаходить найкращі відповідники; демонструє вміння виявляти факти згідно проблематики тексту, висловлює і аргументує своє відношення до проблеми. Студент володіє лексичними одиницями і граматичними структурами в повному обсязі.

20 балів - Студент добре розуміє прочитаний текст, , вміє ідентифікує культурно-марковану лексику, висловлює своє відношення до проблеми, але не аргументує її. Студент вміє логічно побудувати аналіз відповідно до жанрово-стилістичної природи тексту.

15 балів – Студент добре розуміє прочитаний текст, правильно перекладає текстоже ідентифікувати та класифікувати культурно-марковану лексику, проте з незначними помилками, демонструє вміння виявляти факти згідно проблематики тексту, висловлює і аргументує своє відношення до проблеми, вміє логічно побудувати аналіз, але не завжди точно реалії.

10 балів - Студент на недостатньому рівні володіє програмовим матеріалом курсу, слабо ідентифікує культурно-марковану лексику, не розуміє підходів до її перекладу. зміст кейс-стаді не містить аргументації; не завжди має логічну структуру. Студент використовує обмежений словниковий запас, аналіз містить багато граматичних та стилістичних помилок.

0-5 балів – Студент погано намагається побудувати письмове висловлювання, але не завжди відповідно до завдання, не володіє програмовим матеріалом, демонструє обмежений словниковий запас, який не завжди відповідає тематиці, допускає багато граматичних та стилістичних помилок.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Самостійна робота студентів є невід'ємною частиною навчального процесу в підготовці кваліфікованих фахівців, здатних самостійно і творчо вирішувати поставлені завдання.

При контролі виконання завдань для самостійного опрацювання оцінці підлягає: самостійне опрацювання тем в цілому чи окремих питань виконання індивідуальних робіт з елементами наукового дослідження; підготовка та захист проектних робіт.

Оцінка за модуль самостійної роботи (зараховано або не зараховано) виставляється студенту після закінчення курсу.

Виконання завдань самостійного модулю виконується студентом згідно плану. Якість самостійної роботи оцінюється за наступною шкалою:

- огляд питань за темами та виступ на практичному занятті (30-50 балів);
- підготовка презентації, доповіді та виступ на практичному занятті (30-50 балів).

Оцінка за самостійний модуль (зараховано або не зараховано) виставляється студенту після закінчення семестру. «**Зараховано**» за самостійний модуль ставиться студенту, який отримав 60-100 балів. «**Не зараховано**» – ставиться студенту, який отримав від 1-59 балів.

100-бальна система	Перелік виконаних складових самостійної роботи
Зараховано 60-100 балів	Огляд усіх питань самостійної роботи, передбачених програмою, виступи на практичних заняттях з доповідями за питаннями самостійної роботи, прочитання та аналіз пропонованої наукової літератури за темою, підготовка та активна участь у груповій презентації, участь у мікропроєктах, робота у мікрогрупах, прочитання пропонованих текстів, глосарії
Незараховано 0–59	Підготовка письмових робіт у обсязі менше 50 % або їх відсутність та підготовка проєктної роботи (без виступу на лабораторному занятті), відсутність глосаріїв

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульні контрольні роботи є необхідним компонентом модульно-рейтингової організації навчального процесу. Модульний контроль з дисципліни **«Культурологічні аспекти перекладу»** проводиться один раз на семестр відповідно до встановленого навчальною частиною графіку проведення модульного контролю та в межах відведених на заняття годин. До модульної контрольної роботи можуть бути допущені студенти, які виконали усі види заявлених завдань й опрацювали визначені робочою програмою теми та основну літературу.

Модульна контрольна робота складається з тестів, завдань на читання, аудіювання та письмового завдання.

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модульна контрольна робота №1	
Тести	10	10
Переклад	1	15
Теоретичне питання	1	15
Разом		40

Політика щодо академічної доброчесності.

Згідно з кодексом академічної доброчесності відповіді студентів та виконання ними поставлених завдань повинні демонструвати ознаки самостійності, відсутність повторюваності та плагіату. При оцінюванні враховується оригінальність відповідей студентів, їх активна участь у наукових дискусіях, неприпустимість списування та користування мобільними пристроями при написанні контрольної роботи.

*У зв'язку зі студентоцентричністю навчального процесу та розмаїттям онлайн-курсів для неформальної та/або інформальної освіти (професійні (фахові) курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування), студенти мають можливість перезарахування відповідного аспекту змістових модулів дисципліни «Ділова англійська мова» ... за наявності сертифікату, який підтверджує проходження, тощо на платформі Prometheus. Процес зарахування регулюється рішенням науково-методичної комісії факультету.

Студенти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові бали до відповідного ОК, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю курсу.

У цьому випадку студент інформує викладача про свої здобутки. Викладач має право самостійно визначити валідність, заявлених студентом отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів.

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 10 балів – за публікацію статті (статтей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

За умови представлення здобувачами освіти документів (сертифікатів, свідоцтв тощо), що засвідчують отримані результати та відповідають тематиці, обсягу та результатам навчання, які співпадають з ПРН ОК, здобувачі мають право одноразово отримати додаткові бали до семестрового оцінювання однієї дисципліни:

- 10 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); або який складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не нижче 80% правильних відповідей.
- 5 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не менше набраних 60% правильних відповідей.
- 1 бал при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, без складання тесту, тривалістю від 1 до 3 годин. Одному здобувачеві може бути зараховано не більше як три таких сертифікати, сумарною кількістю – три бали під час оцінювання однієї ОК.

Підтвердження подається здобувачем освіти викладачеві курсу не пізніше ніж за 10 днів до дати останнього заняття з дисципліни. При цьому студент у встановлені терміни подає заяву на ім'я проректора та долучає усі необхідні документи до розгляду.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль здійснюється у формі **заліку** та дає можливість визначити рівень засвоєння студентами теоретичних знань, практичних вмінь і навичок. Максимальна оцінка з підсумкового семестрового контролю становить 100 балів.

Підсумковий рейтинговий бал студента визначається за результатами модульного контролю, на основі якого виводиться оцінка за залік. Загальна кількість балів, яку може здобути студент – 100, які визначаються шляхом сумування результатів за усі види робіт протягом семестру.

Студенти, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум – 35 балів, до складання заліку не допускаються. Для студентів, які упродовж семестру не досягли мінімального балу, наприкінці семестру зобов'язані здійснити відпрацювання за темами курсу під час годин чергування викладача у строки, визначені викладачем та погоджені деканатом. В іншому випадку, студент, який не відпрацював визначену програмою тематику, не допускається до складання заліку і в нього виникає академічна заборгованість.

Шкала оцінювання підсумкового семестрового контролю

Шкала ECTS	Диференційована шкала	Недиференційована шкала	Мінімальний бал – максимальний бал
A	Відмінно	Зараховано	90 – 100
B	Добре		82 – 89
C	Добре		74 – 81
D	Задовільно		64 – 73
E	Задовільно		60 – 63
F	Незадовільно	Незараховано	35 – 59

Fx	Незадовільно	0 – 34
----	--------------	--------

«Відмінно» (90-100) – студент на високому рівні опанував теоретичні положення, вміє оперувати термінами, критично оцінювати відповідні явища, всебічно, системно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом, вміє самостійно виконувати передбачені програмою завдання; засвоїв ключову та ознайомився з додатковою пропонованою літературою, засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для майбутньої професійної діяльності, вільно висловлює власні думки, об'єктивно оцінює життєві явища та має власну позицію, самостійно визначає цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності.

«Добре» (В – 82-89) – здобувач цілковито опанував та володіє навчальним матеріалом, може застосувати його на практиці, демонструє системні знання в межах програмового матеріалу в достатньому обсязі, аргументовано висловлює власну позицію, вміє самостійно здійснювати пошук інформації, аналізує, ставить та вирішує проблеми професійного спрямування, під час відповіді допускає неточності, які самостійно виправляє, переконливо аргументує свою позицію, опираючись на вивчений матеріал.

«Добре» (С – 74-81) – здобувач виконав пропоновану роботу, проте на заліку відповідає з певною кількістю помилок і неточностей, вміє узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача, вміє застосовувати пройдений матеріал на практиці та контролювати власну діяльність, опанував програмовий матеріал, успішно виконав пропоновані завдання, засвоїв основну літературу в межах програми.

«Задовільно» (D – 64-73) – студент, який засвоїв поняттєвий мінімум з дисципліни та виконав не менше 80% завдань; невпевнено висловлює власну позицію і непереконливо аргументує власну відповідь.

«Задовільно» (E – 60-63) – студент засвоїв на належному рівні 60 % запланованих завдань, не систематизує та не узагальнює навчально-програмовий матеріал, виконав пороговий мінімум завдань із самостійної роботи, невпевнено висловлює власну думку та не аргументує власну відповідь у межах вивченого навчально-програмового матеріалу.

«Незадовільно» (FX – 35- 59) – студент виявляє суттєві прогалини у вивченні та розумінні навчально-програмового матеріалу, проте виконував завдання для отримання мінімального порогового балу, де допускав суттєві помилки

«Незадовільно» (F – 0-34) – студент не засвоїв навчально-програмовий матеріал або володіє ним на рівні елементарного розпізнавання, допускає грубі помилки і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Залік із навчальної дисципліни здобувач вищої освіти може не складати, якщо він успішно пройшов усі модульні контролі та його влаштовує підсумкова модульна оцінка. Здобувачі вищої освіти, підсумкова модульна оцінка яких становить від 35 до 59, залік складають обов'язково. Здобувач освіти може підвищити на заліку рейтинговий бал, при цьому, за результатами складання іспиту оцінка не може бути менша за підсумкову оцінку, яку він отримав за результатами модульних контролів.

Залік проходить в усній формі та складається з 2 теоретичних завдань у межах пройденого матеріалу. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою та заноситься у відомість успішності.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Культура. Основні підходи до розуміння культури. Мовна картина світу.

Тема 2. Культура та переклад. Лінгвокультурні імплікації в перекладі.

Тема 3. Еквівалентність. Типи еквівалентності. Формальна та динамічна еквівалентність.

Тема 4. Поняття реалії в лінгвістиці. Суміжні поняття «безеквівалентна лексика», «екзотизм», «варваризм», «алієнізм», тощо.

- Тема 5. Функції реалій. Класифікації реалій.
Тема 6. Переклад реалій. Основні стратегії.
Тема 7. Доместикація та форенізація під час перекладу реалій.
Тема 8. Колорит і стирання колориту.
Тема 9. Принципи перекладу мовної гри, каламбурів, гумору та позамовних елементів.
Тема 10. Переклад реалій фразеологічних одиниць.
Тема 11. Переклад реалій – відхилень від норми (діалектизми, народна мова, суржик, жаргон, аргі, іншомовні вкраплення)
Тема 12. Переклад як продукт. Локалізація, глобалізація та ринок перекладу. Реалії в автоперекладі.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
1-й семестр						
Культура. Основні підходи до розуміння культури. Мовна картина світу.		2				4
Культура та переклад. Лінгвокультурні імплікації в перекладі.		2				4
Еквівалентність. Типи еквівалентності. Формальна та динамічна еквівалентність.		2				4
Поняття реалії в лінгвістиці. Суміжні поняття «безеквівалентна лексика», «екзотизм», «варваризм», «алієнізм», тощо.		2				4
Функції реалій. Класифікації реалій.		2				4
Переклад реалій. Основні стратегії.		2				4
Доместикація та форенізація під час перекладу реалій.		2				4
Колорит і стирання колориту.						4
Принципи перекладу мовної гри, каламбурів, гумору та позамовних елементів.		2				4
Переклад реалій фразеологічних одиниць.		2				4
Переклад реалій – відхилень від норми (діалектизми, народна мова, суржик, жаргон, арго, іншомовні вкраплення)		2				4
Переклад як продукт, локалізація,глобалізація та ринок перекладу		2				2
Разом за модуль	70	24				46

5.3.Теми лекційних занять

Номер Лекції	Назва теми та її зміст	К–сть годин	
		денна	заочна
Модуль Змістовний модуль			
Лекція 1	Культура. Основні підходи до розуміння культури. Мовна картина світу.	2	1
Лекція 2	Культура та переклад. Лінгвокультурні імплікації в перекладі.	2	1
Лекція 3	Еквівалентність. Типи еквівалентності. Формальна та динамічна еквівалентність.	2	1
Лекція 4	Поняття реалії в лінгвістиці. Суміжні поняття «безеквівалентна лексика», «екзотизм», «варваризм», «алієнізм», тощо.	2	1
Лекція 5	Функції реалій. Класифікації реалій.	2	1
Лекція 6	Переклад реалій. Основні стратегії.	2	1
Лекція 7	Доместикація та форенізація під час перекладу реалій.	2	1
Лекція 8	Колорит і стирання колориту.	2	1
Лекція 9	Принципи перекладу мовної гри, каламбурів, гумору та позамовних елементів.	2	1
Лекція 10	Переклад реалій фразеологічних одиниць.	2	1
Лекція 11	Переклад реалій – відхилень від норми (діалектизми, народна мова, суржик, жаргон, аргі, іншомовні вкраплення)	2	1
Лекція 12	Переклад як продукт, локалізація,глобалізація та ринок перекладу	2	1
Усього		24	12

5.4.Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назв а теми	Кількість годин
		денна
1	Поняття еквівалентності, підходи до вивчення, різновиди, можливості подолання	2
2	Безеквівалентна лексика. Поняття, проблеми визначення, класифікація.	2
3	Функції реалій. Класифікації реалій. Переклад реалій. Основні стратегії.	2
4	Колорит і стирання колориту в перекладі	2
5	Переклад реалій- власних назв, термінів, скорочень.	2
6	Переклад реалій фразеологічних одиниць.	2
7	Переклад соціально-маркованої лексики	2
8	Гумор та гра слів у перекладі	2

9	Переклад реалій – відхилень від норми (діалектизми, народна мова, суржик, жаргон, аргі, іншомовні вкраплення)	2
10	Кейс-стаді. Прагматична еквівалентність та безеквівалентна лексика на прикладі перекладацького аналізу художнього твору.	2
Разом		20

5.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Переклад, культурна ідентичність та міжкультурна комунікація	6	8
2	Культурні функції перекладу	6	8
3	Контекст та інтертекстуальність	6	8
4	Стратегії перекладу безеквівалентної лексики	4	8
5	Форенізація та доместикація	4	8
6	Міжкультурна субституція	4	8
7	Культурні табу.	4	8
8	Роль перекладача та етика перекладу.	4	8
9	Компетенції автора-перекладача. Локалізація	4	8
10	Переклад як продукт, глобалізація та ринок перекладу	4	6
Разом		46	78

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Технічні засоби: комп'ютер, інтерактивна дошка, проектор, мобільний телефон.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

- Baker M. In Other Words: A Coursebook on Translation. London: Routledge, 2011. 352 p.
- Coulthard M. "Linguistic Constraints on Translation." In Studies in Translation / Estudos da Tradução, Ilha do Desterro, 28. Universidade Federal de Santa Catarina, 1992. P. 9-23.
- Baker M.** Routledge Encyclopedia of Translation Studies. London and New York: Routledge, 1998.
- Larson, M. *Meaning-Based Translation: A Guide to Cross-Language Equivalence*, Lanham, New York & London: University Press of America, 2nd edition, 1998
- Munday J. *Introducing Translation Studies. Theories and Applications* 2nd edition. London, New York: Routledge, 2008.
- Munday J., Hatim B. *Translation: An Advanced Resource Book*. Routledge Applied Linguistics, 2004.
- Venuti, L. *The Translator's Invisibility: A History of Translation*. London and New York: Routledge, 1995.

Зорівчак Р.П. Реалія і переклад: на матеріалі англомовних перекладів укр. прози / Р.П. Зорівчак. Львів: Вид-во при Львівському ун-ті, 1989. 215 с.

Chala Y.P. Recreation of culturally-marked signs of the Victorian era in Ukrainian translations.

Допоміжні

Matchanova M. The Role of Nationally Colored Words in Literary Translation. International Journal of Academic Multidisciplinary Research (IJAMR) ISSN: 2643-9670 Vol. 4 Issue 11, November 2020, Pages: 136-137

Vermeer, H. Is translation a linguistic or a cultural process? In M. Coulthard (ed.) Studies in translation/Estudos in Tradução, Ilha do Desterro 28, 37–49. 1992

Nida E., Reyburn W. Meaning Across Cultures. New York: Orbis Books. 1981.